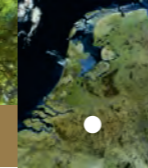

Brabants geluk

Tekst: Nienke Onkenhout

Foto's: Harm Meijer en Vincent Tollenaar

De Smagten

De Kempen

Terrein De Smagten is bijna het middelpunt van de Kempen. Ongeveer een kwart van dit 8.000 ha grote gebied is Nederlands, de rest hoort bij Vlaanderen. Een groot deel bestaat uit ontginningsbossen met voornamelijk naaldbomen, vanaf circa 1850 aangelegd op de zandgronden en heidegebieden.

Tegenwoordig is het een enorm, grensoverschrijdend en aantrekkelijk fiets- en wandelgebied.

Voorbeelden van het oorspronkelijke landschap zijn de Cartierheide en Stevensbergen: een reliëfrijk, droog bos- en heidegebied met hier en daar stuifzand.

De Smagten en het aangrenzende landgoed Ten Vorsel bevinden zich op de overgang van de voormalige heidegronden naar het beekdallandschap van de Aa of Goorloop.

Op een zonnige, frisse dag fiets ik rond 3 uur het pad naar De Smagten op. Achter de toegangsbalk zie ik tot mijn verrassing slechts één auto staan. Die is van Klaas Hilhorst, de voorzitter van de afdeling Baronie en Kempen. Hij verwelkomt me met thee bij de picknicktafel bij het toiletgebouw. Het blijkt het begin van een zéér genoeglijke middag, gevolgd door een fijn en heel privé kampeerweekend.

Beschut en warm

De Smagten is sinds 1965 in bezit van de NTKC en ligt in de Brabantse Kempen, een gebied dat oorspronkelijk vooral uit arme zandgronden bestond. Het is door de mens omgevormd tot een landschap met heide, gemengd bos, vennen en landbouw. En dat vind je allemaal terug op en rond het terrein.

Klaas leidt me rond; we wandelen langs de oostzijde van het terrein naar achteren. In het lichte, gemengde bos ligt een flink aantal fraaie grasveldjes voor tenten. 'Mooie plekken voor mensen die rust zoeken. Voor ons bestaat het onderhoud er enerzijds uit om het terrein beschut te houden en anderzijds om te voorkomen dat het dichtgroeit. Het moet open blijven, je wilt toch een soort zichtlijnen over het hele terrein hebben en geen donker bos.' We zien dennen, eiken, berkjes. Ook de beruchte exoot: de snel groeiende Amerikaanse eik. En ook hier wordt die weggehaald.

Helemaal achteraan komen we bij de kampvuurplaats waar een grote voorraad hout ligt te wachten op kampeersers die warmte willen. Hier experimenteert de afdeling met manieren om eenvoudig een tijdelijke overkapping te maken. Er hangt nu bijvoorbeeld een stalen kabel waar een dekzeil met musketonhaken aan vastgemaakt kan worden, vertelt Klaas. 'In de staalkabel zitten veren, anders beschadigen de bomen. We zijn er nog niet uit wat het beste werkt, we onderzoeken allerlei mogelijkheden.'

Olympisch huttenbouwen

Op dit deel van het terrein vindt jaarlijks in het voorjaar het huttenbouwweekend plaats, voor kinderen van 4 tot circa 12 ('maar oudere kinderen zijn nèt zo welkom hoor!'). Dat weekend is echt een hoogtepunt: 'Het is zo leuk om samen de meest fantastische bouwsels te maken. Dit jaar was het thema de Olympische Spelen, het was geweldig om te zien hoe 72 kinderen daar al hun creativiteit op uitleefden. En wat voor ons ook prettig is: om hun kinderen van takken te voorzien om de hutten mee te bouwen, laten wij de ouders waar nodig de begroeiing uitdunnen.'

Zo slaan we twee vliegen in één klap', zegt Klaas met een knipoog. We wandelen verder langs de noordzijde van het terrein. Iets verderop zien we de jeu-de-boulesbaan. 'Voor de liefhebber, het is niet de meest bezochte plek op het terrein', is Klaas' understatement. Dan staan we op het centrale, grote veld. 'Dit was ooit een vennetje. Dat merk je nog weleens na een stortbui. Het is er eigenlijk nooit helemaal droog en de eik die wij er lang geleden hebben geplant staat daar prachtig, maar heeft het er wel een beetje moeilijk mee.' Tussen de bosbessenstruikjes door gaat het, richting de westkant van het terrein waar de caravanplaatsen zijn. 'Een paar jaar terug hebben we vanaf de ingang een pad met een stevige ondergrond aangelegd, dat houdt zich heel goed. De caravans hotsebotsen nu niet meer naar hun bestemming. Jammer genoeg voor de caravanners heeft het verstevigen van het pad naar de ingang van het terrein niet zo veel zin. Daar rijden allerhande landbouwvoertuigen overheen en dan heb je binnen de kortste keren gewoon weer kuilen en hobbels.'

Tegenwicht voor de hectiek

Inmiddels kijken we uit over het buurland, het Tipmast vakantiepark. Samen met de andere burens, het landgoed Ten Vorsel, vormt De Smagten een groene oase in dit zuidelijkste puntje van Noord-Brabant. Hier geen Natura 2000 of anderszins beschermd natuurgebied, maar een kleinschalige, rustige en groene omgeving waar het goed toeven is. 'Ik heb hier vorig jaar zelf een tijd gekampeerd en mensen gevraagd wat ze hier zoeken en vinden. Dat is vooral de rust, als tegenwicht voor

In het Dommeldal kun je **ijsvogels, wiewalen en oeverswaluwen** zien. Het Plateaux-gebied is rijk aan **orchideeën, gagel, koningsvarens en zonnedauw.**

Op De Smagten zelf zijn **6 vleermuissoorten** te zien.

Op loopafstand van De Smagten staat de 15 meter hoge **Nieuwe Brandtoren**. Mooi uitzicht, een klimmuur en je kunt er tokkelen. Ernaast is de **bijenhals** van bijenhoudersvereniging St. Ambrosius. Of volg het **Kempen Kabouterpad**, leuk voor kinderen van 3 tot 7 jaar.

Oudere kinderen kunnen **skaten of skateboarden** in het enorme AreaFiftyOne indoor skatepark in Eindhoven. Liever lui? Ga naar het **E3-strand**, midden in het bos bij Eersel. In **Museumbrouwerij De Roos** in Hilvarenbeek kun je kijken én proeven.

Op 5 km van De Smagten begint **België**. Bewandel op 14 februari het **Valentinusp pad** van Westerhoven naar de Valentinuskapel. Of ga te voet door de **Sahara van Lommel!**

de hectiek van de stad en het drukke dagelijks leven.' Toen dit terrein werd aangekocht was Eindhoven een zelfstandige afdeling van de NTKC. Klaas en ik kunnen ons voorstellen dat het voor de leden uit die stad een echt toevluchtsoord was, helemaal volgens de missie van de NTKC toentertijd. Misschien is dat nog steeds of opnieuw weer zo, want het aantal overnachtingen, maar ook het aantal afdelingsleden bij de werkweekenden zit in de lift.

We zijn bijna rond. Klaas wijst me op de nog steeds open strook van de ingang van het terrein naar het toiletgebouw. 'Toen we in 2015 het prachtige nieuwe toiletgebouw neerzetten, moest alles daar worden weggehaald, anders kon de dieplader het prefab gebouw niet naar z'n plek brengen. Het zal nog wel een tijd duren voordat die sporen zijn verdwenen, maar het was het absoluut waard. Het nieuwe gebouw is zeer gebruikersvriendelijk – bij het openen hoeft je alleen één schakelaar om te zetten en één hendel 10 cm omhoog te trekken. Verder natuurlijk wel de leidingen doorspoelen vanwege het risico van legionella. Wat erg plezierig is: omdat de leidingen met koperdraad zijn omwikkeld kunnen ze eigenlijk niet

bevriezen en kennen we dus geen winterstand meer op De Smagten. En ook het schoonmaken is een fluitje van een cent omdat alles inpandig is en van kunststof.'

Kampeergeluk

Het is inmiddels behoorlijk fris én borreltijd. We gaan onderzoeken wat er bij de buurman, het hotel-restaurant van De Tipmast, op de tap staat. Met een trappist en een Duvel praten we door over Brabantse gemoedelijkheid en clubzaken.

Het had nog veel later kunnen worden als Klaas geen andere verplichtingen had gehad. Nu heb ik na ons afscheid ineens een privé-kampeerterrain tot mijn beschikking. Maar alleen ben ik niet: als ik aan mijn diner bezig ben zie ik een paar konijnen, ik hoor een specht en vooral veel merels en andere zangvogels die het leven vieren – nou ja: die laten weten dat dit hún territorium is. Als het donker wordt, wordt het langzaam stiller. Dit is kampeergeluk: een tent op zacht gras, stilte, de geur van aarde en dennen, een goed boek. De Smagten is een uitstekende plek om dat te ervaren.

Sleutelfiguur

Het nieuwe gebouw is zeer gebruikersvriendelijk

